

VARIATIONSFORMER

- en kortfattet oversigt

BAROK-former

Figuralvariation:

Denne variationsform består af en mere eller mindre indviklet form for udsmykning af melodien med triller, drejenoder, gennemgangsnoder osv., osv. Melodien bibeholdes sådan set intakt, men udsmykkes hen ad vejen mere og mere.

Ostinatvariation:

Her er det grundlæggende en stadig gentaget ostinatfigur, som oftest i bassen, eller en rækkefølge af akkorder, hvorover der var frit spil for variationer. Der findes to sådanne former i barokken, nemlig passacaglia og chaconne.

Ifølge Harvard Dictionary of Music er den enkleste måde at skelne mellem de to former, at definere:

passacaglia som en variation over et basso ostinato, altså en gentaget basfigur, medens *chaconne* er en variation over en gentaget akkordrække.

Det forvirrende i den forbindelse er, at barokkomponister brugte de to betegnelser i flæng - en komposition der er benævnt passacaglia, kan vi således godt definere som en chaconne, og omvendt.

KLASSIK-former

I klassiken er den almindeligste form *tema med variation* (der også kan kaldes *karaktervariation*), hvor temaets grundstruktur og akkordrække i grunden bibeholdes, men hvor variationen tager et sådant omfang at temaet ikke umiddelbart kan genkendes. Hver variation har sin egen udtryksmæssige karakter, hvor både tempo, taktart og toneart kan være ændret.